

**TÅBY har varit Praebenda till Rector Scholae i Söderköping
Ifrån år 1540 till år 1572, men är nu Confortiel**

se lista Latinska ord.

Kyrkan står på Krono grund, en half mil ifrån Söderköping, hållandes Med koret uti längden 35 och uti bredden 9 och 3 fjärdedels alnar. Synliga märken intyga att hon varit itänd av vådeld, fastän man ej vet När det skett. På dess **Altartavla** föreställes S:t Olofs bild, trampandes På ett troll eller en Drake, och å båda sidor Apostlarna uti bilder: Varav slutes att krykan varit S:t Olof helgad och att altartavlan är Gjord i Påvetiden, **Predikstolen** av Bildhuggare gjord uppställdes år 1727 då han kostade Kyrkan 455 Dal 7öre K:mt **Orgelverket** om 6 stämmor är ock köpt för Kyrkans medel och gjort år 1696, då det kostat 223 Dal 25 öre K:mt, men är dock sedan den tiden förbättrat och nu i någorlunda gott stånd. Bland Kyrkans silver har en kalk följande påskrift:

Så länge Jesu blod kan läka själasot,
Låt mig o GUD ock stå till Tåby Kyrkas prydnig,
Som med frivillig hand, Guds helda namn till wyrdning (vördnad)
År "kaldst" utav var en Tåby Ledamot 1667

En **Liksten**, som ligger uti Altargolvet, är här ock märkvärdig av Följande rader:

(Ej översatt latinsk text)

Uti Kyrkan har Baggefamiljen en **Grav**, varuti bland andra Eric Bagge Bengtson vilar, som föddes den 31 juli 1631, skrev sig **Herre till Berga Ryningsholm, Lagnö, Ede, Mem och Hammarö**, och afsomnade den 22 April 1692, vilket ses på dess i kyrkan uppsatte **Huvud-Banér**: utom vilket här ännu är ett annat Gustav Johan Bagge **till Berga, Mem och Ryningsholm**, som föddes år 1666 den 23 augusti och afsomnade i Herranom den 30 juni 1672, till åminnelse lämnat. Av påviska kvarlevor Ser man uti Vapenhuset rummet efter en öppning i muren, där de påviska Munkar stått och bestänkt de till och från Krkan gårnde med vigt Vatten, Och är det lång för detta igenmurat. **År 1752** togs **Trästupeln** neder, sedan Ett **Trätorn** blivit byggt på gamla **Tornmuren**, som kostat vid pass 2000 Dal Kopr:mt och flyttades så **Klockorna** upp i **Tornet**. Den större ha Ingen påskrift med på den mindre läses:

När du hör mitt ljud
Inställ dig för Gud
Giv akt uppå Hans bud!
År 1728

Personernas antal i Sockner äro över 500, och består hon av 38 $\frac{7}{8}$ Hemman, Varibland 15 $\frac{1}{4}$ äro Skee, 6 $\frac{1}{4}$ Krono, 14 Frälse, 2 $\frac{3}{8}$ Frälse-Säteri med ett Avhyst Hemman, och Prästegården ett Hemman. Hon är indelt i **Båtsmans-Rotar** och utgör 7 ordinarie Båtsmän. Ifrån Söder till Norr är hon en halv mil Lång, och ifrån öster till väster en halv mil bred. I Öster stöter hon till Kuddby Och Slätbaken, i Söder till Söderköpings Å, i Sydväst till Söderköpings ägor, I väster till Drothem och i norr till Tingstad och Furingstad. En **Insjö** är här Som kallas **Oxtorpesjön**, och ligger en fjärdedels mil från kyrkan i söder. Vid honom är ett ganska högt **Berg** på Tåby Bys ägor, som är omgivet på Norra, Östra och Södra sidorna av nyssnämnda sjö, kärr och den så kallade **Egelsjön**, vilka förmodligen förr varit en endasjö, och än hava gemensamt

Med varandra alldenstund Kärren som äro mellan båda sjöarna bestå av gungvall.

På **Bergets östra ända** och dess översta klint är en jämn plan som är omgiven av bergets höjder och sägs att en Härnadsfarare eller Sjö-konung vid namn Ramunder där haft sin boning. Något i väster är en – dold i berget – av 500 steg omkrets, som en uppsatt mur av 6 alnars höjd, 2 alnar tjockled och 842alnars längd omringar. Inom samma mur sed resterna efter Hus, Källare och Ugnar, vilka förmodligen vilja vid handen giva att Ramunder varit en mäktig Herre och haft ansenligt hovhållning och skall han hava levat år 760 a). Några Hemman i socknen äga nödtorftig Skog och somliga ganska litet. **Jordmån** består uti Lera och Sand, som bär en ymnig Säd, varigenom icke mycket skönjes att till Hemmanen äro små **Utsäden** och brukar allmogen sin åker så mycket bättre som han icke har något **Näringsfång** utom åkerbruket och Boskapsskötsel. Genom Socknen förbi Kyrkan stryker allmänna vägen fram mellan Söderköping, Stegeborg och Färjestaden.

Förutom många **Ättebackar** som finnas på åtskilliga ställen äro här ock **Runstenar** som ligga vid Grönhögs Vad, vilket ät skillnaden mellan Björkekinds och Lösings härader. Av dessa runstenar lyder den förra sålunda

Översättning finns i andra doc.

Uti socknen är endast ett Frälse-Säteri nämnt, nämligen

Mem, som och kallas uti ett Pergament-brev **Määm**, bestående av 2 hemman, utom Sätra av 3 åttondels hemman som därunder är avhyst. Stenhuset ses aftagit uti oftanämnde K H Gref. Er. Dahlbergs Sven. Ant et Hod., dock är det nu ganska mycket förbättrat- Till Säteriet äro 30 tunnors Utsäde, ansenligt Hö, tillrådligt Mulbete och Skog, gott Braxen och annat Fiske i Slätbaken, 9 Bondehemman, 6 rå och rörs Torp och a Torp på Bonde-Hemmans ägor. Här har och förr varit ett Tegelbruk. Säteriet som varit givet Esbjörn Pederson Liljehök till evärdelig ägo enligt ett brev av den 29 Nov 1568 har Henrik Flemings andra Fru Sigtrud Kurfell ägt 1652 och var hon Landshövdingen Jost Kurfell och Ebba Esbjörnsdotter Liljehöks Dotter. Uti Reduction återtog Säteriet till Kronan, men för den stora omkostnad dess dåvarande ägare Erik Bagge därpå använt, blevdet honom lämnat emot andra Gods, efter Kungl Kammar Collegii immiffion av den 18 Dec 1683 och igenom arvingarnas omsorg confirmerades bytet av Kon. Carl XII i Bender den 14 Sept 1712. Sedermera har det genom köp kommit till Sparrskölds familjen och är nu Landshövdingen Vice Amiralen och Riddaren av Kongl M:t Svärdsorden Greve Diedrich Henrik Taube teraf ägare a)

Kyrkoherdens Boställe, beläget vid kyrkan, består av ett Hemman och har 16 tunnors Utsäde, någorlunda tillräcklit Hö, Nödtorftigt Mulbete, liten skog till Risbränsle och 3 Torp. År 1742 blev Bengt Follén här Pastor.

a) Uti i historien är Säteriet bekant däraf att Hertig Carl .. sedermera Konung Carl IX lägrade sig här med sitt Folk år 1598 då han tågade till Stegeborg emot konung Sigismund som kom ifrån Polen och led nederlag vid Linköping.